

Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Magtukaw uban sa Bug-os nga Pagkamapadayunon

*Usa ka sayo nga espirituhanong sistema sa pasidaan ...
makatabang sa mga ginikanan sa Zion nga
magmabinantayon ug mapaniiron kalabut sa ilang mga anak.*

Dili pa lamang dugay nga nagmaneho ako sa akong sakyanan samtang ang mga ulan gikan sa unos nga nagdala og dugdog ug kilat misugod sa pag-igo sa *windshield*. Diha sa daplin sa dalan, usa ka de kurvente nga pahibalo mipakita og husto sa panahon nga pasidaan: “Nagpundo nga Tubig sa Unahan.” Ang dalan diin ako nagmaneho ingon og walay kuyaw. Apan kining importanteng impormasyon nakapaandam kanako alang sa umaabut nga peligro nga wala nako paabuta ug dili pa makita. Samtang ako nagpadayon padulong sa akong destinasyon, nagpahinay ako ug nagtan-aw nga mabinantayon alang sa dugang nga mga pahibalo sa kuyaw.

Sayo nga mga pasidaan ang makita sa daghan nga mga aspeto sa atong kinabuhi. Sama pananglit, ang hilanat mahimo nga unang sintomas sa sakit o balatian. Lain-laing mga timailhan sa merkado sa pinansyal ug sa trabaho gigamit aron sa pagtagna sa umaabut nga dagan sa lokal ug nasyonal nga mga ekonomiya. Ug nag-agad diha sa dapit sa kalibutan diin kita nagpuyo, mahimo natong madawat ang baha,

grabeng pagdahili, dakong unos, tsunami, buhawi, o mga pasidaan sa bagyo sa panahon sa tingtugnaw.

Gipanalanginan usab kita pinaagi sa sayo nga espirituhanon nga mga pasidaan isip usa ka tinubdan sa proteksyon ug direksyon sa atong mga kinabuhi. Hinumdumi giunsa si Noe napasidan-an sa Dios sa mga butang nga wala pa makita, ug iyang “gibuhat [ang] arka alang sa pagluwas sa iyang panimalay” (Mga Hebreohanon 11:7).

Gipasidan-an si Lehi sa pagbiya sa Jerusalem ug sa pagdala sa iyang pamilya ngadto sa kamingawan tungod kay ang mga katawhan kinsa siya

mipahayag og paghinulsol naninguha sa pagpatay kaniya (tan-awa sa 1 Nephi 2:1–2).

Ang Manluluwas mismo sa Iyang Kaugalingon nalikay pinaagi sa langitnon nga pasidaan: “Tan-awa, usa ka anghel sa Ginoo mitungha kang Jose pinaagi sa damgo, miingon, “Bumangon ka, dad-a ang bata ug ang iyang inahan, ug kumalagiw ka ngadto sa Egipto, ug pabilin didto hangtud ingnon ko ikaw” (Mateo 2:13).

Hunahunaa ang pinulongan sa Ginoo diha sa pagpadayag nga nailhan isip Ang Pulong sa Kaalam: “Agi og sangputanan sa mga dautan ug sa mga laraw nga anaa ug motungha diha sa mga kasingkasing sa dautan nga mga tawo sa katapusan nga mga adlaw, Ako nagpasidaan kaninyo, ug magpasidaan kaninyo, pinaagi sa paghatag nganha kaninyo niini nga pulong sa kaalam pinaagi sa pagpadayag.” (D&P 89:4).

Ang mga espirituhanong mga pasidaan kinahanglan nga mogiya ngadto sa nagtubo nga mabinantayong pagbantay. Kamo ug ako nagpuyo sa “adlaw sa pagpasidaan” (D&P 63:58). Ug tungod kay kita napasidan-an ug mapasidan-an, kinahanglan kita nga, sama sa gipasidaan ni Apostol Pablo “magtukaw ... uban sa bug-os nga pagkamapadayunon” (Mga Taga-Efeso 6:18).

Nag-ampo ako alang sa paggiya sa Espiritu Santo samtang naglarawan ako og usa ka sayo nga espirituhanong sistema sa pasidaan nga makatabang sa mga ginikanan sa Zion nga magmabinantayon ug mapaniiron kalabut sa ilang mga anak. Kining sayo nga sistema sa pasidaan magamit ngadto sa mga anak sa tanang edad ug naglangkub og tulo ka sukaranang mga kalihokan:

(1) pagbasa ug paghisgot mahitungod sa Basahon ni Mormon uban sa inyong mga anak, (2) pagpamatuod kabahin sa mga kamatuoran sa ebanghelyo diha-diha uban sa inyong mga anak, ug (3) pagdapit sa mga anak isip tigkat-on sa ebanghelyo sa paglihok ug dili lamang nga pagapalihukon. Ang mga ginikanan kinsa nagbuhat niining mga butanga sa matinud-anon nga paagi mapanalanginan sa pag-ila sa sayo nga mga pahibalo sa espirituhanong pagtubo diha o sa mga hagit sa ilang mga anak ug mas maandam og maayo sa

pagdawat og inspirasyon sa paglig-on ug pagtabang niadto nga mga anak.

Sukaranang Kalihokan Numero Uno: Pagbasa ug Paghisgot mahitungod sa Basahon ni Mormon

Ang Basahon ni Mormon naglangkub sa kahingpitan sa ebanghelyo sa Manluluwas ug mao lamang ang basahon nga ang Ginoo mismo sa Iyang Kaugalingon ang nagpamatuod nga tinuod (tan-awa sa D&P 17:6; tan-awa usab sa Russell M. Nelson, “A Testimony of the Book of Mormon,” *Liabona*, Ene. 2000, 84). Sa pagkatinuod, ang Basahon ni Mormon mao ang sukaranang bato sa atong relihiyon.

Ang mga gahum sa Basahon ni Mormon sa pagdani ug sa pagkabig nagagikan sa kamatuoran nga kini nagpunting diha ni Jesukristo ug sa dinasig nga mga pagtulun-an niini nga yano ug tataw. Mipahayag si Nephi, “Ang akong kalag mahimuot diha sa kayano ngadto sa akong mga katawhan, nga sila unta makakat-on” (2 Nephi 25:4). Ang tinubdang pulong nga *yano* niini nga bersikulo wala nagpasabut ngadto sa mga butang nga mga ordinaryo o yano; hinoon, kini nagpaila og mga panudlo nga tataw ug dali nga masabtan.

Ang Basahon ni Mormon mao ang labing husto nga basahon sa bisan unsa nga basahon dinhi sa yuta tungod kay kini naghugop diha sa Kamatuoran (tan-awa sa Juan 14:6; 1 Nephi 13:40), gani ni Jesukristo, ug nagpahiuli sa yaho ug bililhon nga mga butang nga giwagtang gikan sa tinuod nga ebanghelyo (tan-awa sa 1 Nephi 13:26, 28–29, 32, 34–35, 40). Ang talagsaon

nga pagtipon niining duha ka kapasikaran—ang pagtunong diha sa Manluluwas ug sa ka yano sa mga panudlo—gamhanan nga nagdapit sa panghimatuod nga pagsaksi kalabut sa ikatulo nga miyembro sa Dios nga Kapangulohan, gani ang Espiritu Santo. Sa ingon, ang Basahon ni Mormon mosulti ngadto sa espiritu ug ngadto sa kasingkasing sa tigbasa sama nga wala nay laing pundok [*volume*] nga kasulatan.

Gitudlo ni Propeta Joseph Smith nga pinaagi sa pagsunod sa mga lagda nga makita diha sa Basahon ni Mormon ang makatabang kanato “nga labing maduol sa Dios” kay sa bisan unsa nga Basahon (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 75). Ang kanunay nga pagbasa ug paghisgot mahitungod sa Basahon ni Mormon nagdapit sa gahum sa pagbuntog sa tintasyon ug sa makahatag og mga pagbati sa gugma diha sa atong mga pamilya. Ug ang mga paghisgot mahitungod sa mga doktrina ug mga baruganan sa Basahon ni Mormon naghatag og mga oportunidad alang sa mga ginikanan sa pagpaniid sa ilang mga anak, sa pagpaminaw kanila, ug sa pagtudlo kanila.

Ang mga kabatan-onan sa tanang edad, bisan ang mga masuso, makahimo ug makatubag sa talagsaon nga espiritu sa Basahon ni Mormon. Tingali dili masabtan sa mga kabataan ang tanan nga mga pulong ug mga istorya, apan sa tinuod sila mobati og “tingog maingon sa usa ka espiritista” nga gi-hulagway ni Isaias (Isaias 29:4; tan-awa usab sa 2 Nephi 26:16). Ug ang mga

pangutana nga ipangutana sa usa ka gamay nga bata, ang mga obserbasyon nga ipakigbahin sa usa ka gamay nga bata, ug ang mga paghisgot nga mahitabo maghatag og labing mahinungdanon nga sayong espirituhanong mga pasidaan. Ilabi na, ang ingon nga panagsinultihay makatabang sa mga ginikanan nga makamatikod kon unsa ang nakat-unan, gihunahuna, ug gibati sa ilang mga anak mahitungod sa mga kamatuoran nga gilangkub dinhi niining sagrado nga pundok [volume] sa kasulatan, ingon man sa mga kalisud nga tingali ilang atubangon.

Sukaranang Kalihokan Numero Dos: Diha-diha nga Paghatag og Pagpamatuod

Ang pagpamatuod usa ka personal nga kahibalo, pinasubay sa pagsaksi sa Espiritu Santo, kanang pipila ka mga kamatuoran nga may mahangturon nga kahulugan mga tinuod. Ang Espiritu Santo mensahero alang sa Amahan ug sa Anak ug ang magtutudlo ug giya ngadto sa tanang kamatuoran (tan-awa sa Juan 14:26; 16:13). Busa, “pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo [kita] mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang” (Moroni 10:5).

Ang kahibalo ug ang espirituhanong kalig-on nga atong madawat gikan sa Espiritu Santo mao ang mga resulta sa pagpadayag. Ang pagsiksik alang sa ug pag-angkon niini nga mga panalangin nagkinahanglan og kinasingsing, tinuod nga katuyoan ug hugot nga pagtuo diha kang Kristo (tan-awa sa Moroni 10:4). Ang usa ka personal nga pagpamatuod nagdala usab og responsibilidad ug pagkamay-tulubagon.

Ang mga ginikanan kinahanglan nga magmabinantayon ug sa espirituhanong paagi maminaw sa diha-diha nga mga oportunidad sa pagpamatuod ngadto sa ilang mga anak. Ang ingon nga mga okasyon dili kinahanglan nga planohon, i-iskedyul, o isulat. Gani, ang wala kaayo planoha nga miting sa pagpamatuod mao, ang mas dako og purohan alang sa pagkabalaan ug malungtaron nga epekto “Ni kamo maghunahuna sa wala pa unsa ang inyong isulti; apan mahala sa kanunay diha sa inyong mga hunahuna ang mga

pulong sa kinabuhi, ug kini ihatag kaninyo niini nga takna kana nga bahin nga igahin ngadto sa matag tawo” (D&P 84:85).

Sama pananglit, ang natural nga panghitabo sa panagsultihanay sa pamilya sa tingpanihapon tingali mao ang labing maayo nga panahon alang sa usa ka ginikanan sa pagbalik og sulti ug sa pagpamatuod sa piho nga mga panalangin nga iyang nadawat sulod niana nga panahon sa naandan nga mga kalihokan nianang adlaw. Ug ang usa ka pagpamatuod dili kinahanglan kanunay magsugod sa pinulongan nga “Ako magpamatuod kaninyo.” Ang atong pagsaksi mapahayag sa ingon kayano sama sa “Ako nasayud nga ako gipanalanginan og kadasig sa trabaho karong adlaw” o “Ang kamatuoran niini nga kasulatan sa kanunay nahimo nga usa ka gamhanan nga tinubdan sa direksyon alang kanako.” Susama nga mga oportunidad usab sa pagpamatuod mahimong mahitabo samtang nagkuyog og biyahe diha sa awto o bus o diha sa uban nga nagkalain-laing mga kahimtang.

Ang reaksyon sa mga anak sa diha-diha nga pagpamatuod ug ang ilang kagana o pagdumili sa pag-apil mao ang lig-on nga mga tinubdan sa sayo nga espirituhanong mga pasidaan. Ang pahayag sa usa ka bata mahitungod sa nakat-unan sa pagtuon sa pamilya sa kasulatan o ang dayag nga pahayag sa kabalaka mahitungod sa usa ka baruganan sa ebanghelyo o paggamit mahimo nga labing makadan-ag ug

makatabang sa mga ginikanan nga mas makasabut sa piho nga pangutana o mga panginahanglan sa usa ka bata. Ang ingon nga mga panaghisgutan—ilabi na kon ang mga ginikanan ingon ka naghinam-hinam sa pagpaminaw og maayo sama kon sila nagsulti—makapalambo og matinabangon ug lig-on nga palibut diha sa panimalay ug nagawhag og mapadayunon nga pakigsultihanay mahitungod sa lisud nga mga hilisgutan.

Sukaranang Kalihokan Numero Tres: Pagdapit sa mga Anak sa Paglihok

Diha sa dako nga pagbahin sa tanan nga mga nilalang sa Dios, adunay “mga butang nga palihukon ug mga butang nga aghaton sa pagpalihok” (2 Nephi 2:14). Isip mga anak sa atong Langitnong Amahan, napanalanginan kita sa gasa sa matarung nga kabubut-on, ang kapasidad ug gahum sa paglihok nga gawasnon. Gitugahan og kabubut-on, kita mga tinugyanan, ug kita una sa tanan ang molihok ug dili lamang pagapalihukon—ilabi na samtang kita “nangita og pagtulun-an ... pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” (D&P 88:118).

Isip mga tigkat-on sa ebanghelyo, kinahanglan kita “mga tigtuman sa mga pulong, ug dili kay magpaminaw ra” (Santiago 1:22). Bukas ang atong mga kasingkasing ngadto sa impluwensya sa Espiritu Santo samtang kita sa tukma naggamit sa kabubut-on ug naglihok pinasubay sa husto nga mga baruganan—ug sa ingon niana kita nagdapit sa Iyang pagtulun-an ug gahum sa pagpamatuod. Ang mga ginikanan adunay sagrado nga responsibilidad sa pagtabang sa mga anak sa paglihok ug sa pagsiksik og pagtulun-an pinaagi sa hugot nga pagtuo. Ug ang usa ka bata dili gayud bata pa kaayo sa pag-apil niini nga sumbanan sa pagkat-on.

Ang paghatag sa usa ka tawo og isda nagpakaon kaniya alang sa usa ka kan-anan. Ang pagtudlo kaniya sa pagpangisda nagpakaon kaniya sulod sa ti buok kinabuhi. Isip mga ginikanan ug magtutudlo sa ebanghelyo, kamo ug ako wala diha sa negosyo sa pag-apudapod og isda; hinoon, ang atong trabaho mao ang pagtabang sa atong mga anak sa pagkat-on sa “pagpangisda” ug

mahimong malig-on sa espirituhanon nga paagi. Kining importante nga katuyoan labing matuman samtang kita nag-awhag sa atong mga anak sa paglihok pinasubay sa husto nga mga baruganan—samtang kita nagtabang kanila sa pagkat-on pinaagi sa pagbuhat. “Kon tuyoon ni bisan kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, nan, iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo, gikan ba sa Dios” (Juan 7:17). Ang mao nga pagkat-on nagkinahanglan og espirituhanon, mental, ug pisikal nga paninguha ug dili lamang uyon-uyon nga pagdawat.

Ang pagdapit sa mga anak isip mga tigkat-on sa ebanghelyo sa paglihok ug dili lamang pagpalihukon natukod diha sa pagbasa ug paghisgot mahitungod sa Basahon ni Mormon ug sa diha-diha nga pagpamatuod diha sa panimalay. Hunahunaa, pananglit, usa ka family home evening diin ang mga anak gidapit ug gipaabut sa paganha nga andam sa pagpangutana mahitungod sa unsay ilang nabasa ug nakat-unan sa Basahon ni Mormon—o mahitungod sa usa ka isyu nga bag-o pa lamang nga gipasabut og maayo diha sa panaghisgutan sa ebanghelyo o sa diha-diha nga pagpamatuod diha sa panimalay. Ug hunahunaa pa gyud nga ang mga anak mangutana sa mga pangutana nga ang mga ginikanan wala kaayo makaandam sa pagtubag. Ang pipila ka mga ginikanan tingali makulbaan mahitungod sa mao nga wala maandam nga paagi sa family home evening. Apan ang labing nindot nga family home evening dili kinahanglan nga produkto sa giandam nang daan, gipalit, o *gi-download* nga mga paketi sa mga *outline* ug mga *visual aid*. Hilabihan ka mahimayaon nga oportunidad alang sa mga miyembro sa pamilya sa pagsiksik og dungan sa mga kasulatan ug pagatudloan sa Espiritu Santo. “Kay ang tigsangyaw dili labaw sa tigpaminaw, ni ang magtutudlo labaw pa kay sa tinudloan; ... ug silang tanan nanaghago, matag tawo sumala sa iyang kusog” (Alma 1:26).

Kamo ba ug ako nagtabang sa atong mga anak nga mahimong mga tinugyanan kinsa naglihok ug nagsiksik og pagtulun-an pinaagi sa pagtuon, ug pinaagi sa hugot nga pagtuo, o nabansay ba nato ang atong mga anak sa

paghulat nga pagatudloan ug pagpalihukon? Kita ba isip mga ginikanan una sa tanan naghatag sa atong mga anak sa katugbang sa espirituhanon nga isda nga kan-on, o kita ba sa kanunay nagtabang kanila sa paglihok, sa pagkat-on alang sa ilang mga kaugalingon, ug sa pagbarug nga lig-on ug dili matarug? Nagtabang ba kita sa atong mga anak sa matinguhaon nga pag-apil sa pagpangayo, pagpangita, ug pagtuktok? (Tan-awa sa 3 Nephi 14:7.)

Ang espirituhanon nga pagsabut nga kamo ug ako napanalanginan sa pagdawat, ug diin napanghimatud-an nga tinuod diha sa atong mga kasingkasing, dili yano nga mahatag ngadto sa atong mga anak. Ang bayranan sa kakugi ug sa pagkat-on pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo kinahanglan gayud nga mabayran aron maangkon ug personal nga “makapanag-iya” sa mao nga kahibalo. Niini lamang nga paagi makahimo nga unsa ang nahibaloan sa hunahuna mabati usab diha sa kasingkasing. Niini lamang nga paagi makahimo ang usa ka bata sa paglihok lapas sa pagsalig diha sa espirituhanon nga kahibalo ug mga kasinatian sa mga ginikanan ug mga hamtong ug angkunon kadtong mga panalangin alang sa iyang kaugalingon. Niini

lamang nga paagi makahimo ang atong mga anak sa pagpangandam sa espirituhanon nga paagi alang sa mga hagit dinhi sa yuta.

Saad ug Pagpamatuod

Ako nagpamatuod nga ang mga ginikanan kinsa makanunayong nagbasa ug naghisgot mahitungod sa Basahon ni Mormon uban sa ilang mga anak, kinsa nakigbahin og diha-diha nga pagpamatuod uban sa ilang mga anak, ug kinsa nagdapit sa mga anak isip mga tigkat-on sa ebanghelyo sa paglihok ug dili lamang pagpalihukon mapanalanginan og mga mata nga makakita sa layo (tan-awa sa Moises 6:27) ug mga dunggan nga makadungog sa tingog sa trumpeta (tan-awa sa Ezekiel 33:2–16). Ang espirituhanon nga pag-ila ug inspirasyon nga inyong mada-wat gikan sa pagtipon niining tulo ka balaan nga mga batasan makahimo kaninyo sa pagbarug isip mga tigbalantay sa torre alang sa inyong mga pamilya—“magtukaw ... uban ang bug-os nga pagkamapadayunon” (Mga Taga-Efeso 6:18)—ngadto sa panalangin sa inyong pamilya ug sa inyong umaabot nga kaliwatan. Ako mosaad ug mopamatuod sa kamatuoran pinaagi sa sagrado nga pangalan ni Jesukristo, amen. ■